Trygghet bland barn och unga i Mariastaden

Malin Johnsson och Emil Bengtsson, december 2024

Metod

Samtal med elever i årskurs 5 och 8 på Maria Parkskolan och Noblaskolan samt samtal med en grupp elever från anpassad skola på Maria Parkskolan.

Samtalen med eleverna har haft formen av gruppintervjuer som ägt rum under skoltid. Det har varit frivilligt för eleverna att delta. Gruppernas storlek har varierat mellan 2 och 20 elever, beroende på vad som har varit möjligt utifrån elevernas schema. Varje gruppintervju har pågått ungefär 30 minuter.

Möten och gruppintervjuer har genomförts under oktober och november 2024.

Varje gruppintervju har dokumenterats. Inga personuppgifter har samlats in. Efter intervjuerna har anteckningar lagts samman för att kunna se mönster bland svaren.

HELSINGBORG

Statistik

Här redogörs för antalet elever som deltagit i gruppintervjuerna. Uppgifterna är uppdelade på skola och årskurs samt summerade i det totala antalet elever per skola och årskurs. Det totala antalet elever som deltagit i samtalen är 165.

Årskurs	Maria Parkskolan	Noblaskolan	Totalt
Årskurs 5	67	15	82
Årskurs 8	59	20	79
Anpassad skola, årskurs 7-9	4	-	4
Totalt	130	35	165

HELSINGBORG

Resultat från samtalen

Resultatet presenteras i olika temaområden med de vanligast förekommande åsikterna, upplevelserna och insikterna.

För varje temaområde har de vanligast förekommande svaren i samtalen listats i fallande rangordning med det vanligast förekommande svaret först.

Områdets styrkor

Det bästa med Mariastaden, enligt barn och unga, är:

1. Fotbollsplanen
2. Att det finns mycket att göra och många ställen att vara på
3. Att man kan gå till Ica för att köpa godis/snacks
4. Utbudet av butiker/matställen
5. Att det är lite av en bykänsla där det är nära till allt och man känner många

Andra styrkor är att det är fint, att det är nära till stan och till Väla. Även den nya idrottshallen, lyfts fram som något av det som barn och unga gillar med området.

HELSINGBORG

Områdets svagheter

Det sämsta med Mariastaden, enligt barn och unga, är:

1. Att det finns kriminalitet
2. Att det är många byggen som aldrig blir klara (det är fult, man får köra omvägar)
3. Att det är brist på aktiviteter, fritidsgårdar och ställen att vara på inomhus

Det finns kriminella i varje stad så det går inte att ta bort dem helt
Elev i åk 5

HELSINGBORG

Platser i området som barn och unga gillar att vara på

Platser där man kan sitta många och prata/hänga är attraktiva för barn och unga. När man umgås hemma kan man inte vara så många, så när man går ut vill man ibland kunna träffas i större grupper. Skateparken är populär inte för att man skejtar där utan för att där finns ställen att sitta på mer än bara en parkbänk. Fotbollsplanen är mest populär bland 5:orna men även 8:or spelar fotboll där på fritiden. De flesta tycker att det går schysst till på fotbollsplanen och att man kan spela med alla.

1. Fotbollsplanen
2. Skateparken
3. Skolgårdarna på Östra/Västra Allén
4. Lekplatsen vid Flohems förskola

Fler bord och bänkar hade varit bra på olika platser, typ vid Mariahallen. Som det är nu sitter man på cykelställen.
Elever i åk 8

Få barn och unga nämner multiplanen vid Maria Park som ett ställe där de brukar vara.

HELSINGBORG

Otrygga händelser

De flesta barn och unga har inte själva varit med om otrygga händelser, utan man har oftast hört från kompisar om saker som har hänt i området. Men ganska många har också egna erfarenheter av händelser som upplevts som otrygga:

1. Äldre ungdomar som beter sig skrämmande/bossigt/aggressivt
2. Äldre ungdomar som följer efter
3. Fulla eller påverkade personer
4. Man har bevittnat polisingripanden
5. Man har hört eller sett någon av skjutningarna som ägt rum (för att man bor nära)
6. Försäljning av vejp och snus till minderåriga
7. Sett människor som använder fyrverkerier på ett skrämmande sätt
8. Hittat sprutor på marken
9. Sett äldre ungdomar sparka på byggtoaletter
10. Att äldre ungdomar uppmanat mindre barn att kasta sten

Det kom fram en och frågade om jag ville ha godis. Han verkade full.
Elev i åk 5

Bara för att vi är yngre så kan de hålla på.
Elever i åk 5

HELSINGBORG

Otrygga platser

Barn och unga har en väldigt samstämmig bild av att området runt Ica är det område där det händer mest otrygga händelser. Vilka andra platser som upplevs som otrygga skiljer sig lite åt. Barn som går i Maria Parkskolan vid Kullavägen upplever området inne i parken som mer otryggt än de barn som går i Maria Parkskolan eller Noblaskolan inne i parken. Området utanför Godis 365 och Kebabkungen nämns på flera sätt, dels att det blir bråk där ibland, att man önskar kameror där och att det inne i godisaffären säljs vejp och energidryck till minderåriga. Dessa otrygga platser nämns oftast:

1. Området runt Ica
2. Utanför Godis 365 och Kebabkungen
3. Skolgårdarna på Östra och Västra Allén
4. Maria station
5. Nattbussen från stan
6. Kungshult

Det finns ett ställe bakom Ica, i sophuset där Hemmakväll var där går de in med en påse. *Elever i åk 5*

De kanske inte gör något olagligt men det känns otryggt. Man vågar inte gå förbi. *Elever i åk 8*

Jag hänger där ibland med min bror och hans kompisar. Det kanske ser läskigt ut för de som passerar men det är inget läskigt. Det är bara ungdomsgäng som inte riktigt kan bestämma sig för vad de vill göra. *Elev i åk 8*

HELSINGBORG

Vad är barn och unga oroliga för?

De flesta barn och unga är inte oroliga och tycker inte att de anpassar sig för att de är oroliga för att något ska hända. Men inte alla resonerar så. Vissa barn och unga undviker platser, att gå ut när det är mörkt eller att gå ut själva. Bland de flesta finns en medvetenhet och en viss försiktighet kopplad till en vaksamhet kring:

1. Äldre ungdomar i gäng utanför Ica, att de ska komma fram eller följa efter
2. Fyrverkerier som används i skrämmande syfte
3. Att möta fulla eller påverkade personer
4. Att någon ska ta ens elsparkcykel

Om man har varit dum med dem så kommer de att ta med en till skogen, det är fakta.
Elev i åk 5

HELSINGBORG

Insatser som skulle öka tryggheten för barn och unga, enligt dem själva:

Barn och unga för ett nyanserat resonemang om polisnärvaro. Många förstår att synliga polisbilar kan öka otryggheten för att människor tänker att det har hänt saker. Men de flesta landar ändå i att det skulle vara tryggare med en ökad polisnärvaro. Inte bara att poliserna kör runt utan gärna att de kliver ut ur sina bilar och promenerar och pratar med folk. Barn och unga ser även positivt på annan närvaro av samhälle och vuxna i området.

1. Ökad polisnärvaro
2. Mer nattvandring, inte bara nätter utan även eftermiddagar och kvällar
3. Laga trasiga gatlampor snabbare
4. Att vuxna säger ifrån till personer som beter sig dåligt
5. Övervakningskameror vid Godis 365
6. Ta hand om fulla eller påverkade personer

Alla tänker på sig själva.
Vuxna borde vara mer modiga
och säga till!
Elev i åk 5

HELSINGBORG

Övergripande teman

I intervjuerna framkom några signifikanta och genomgående teman. Dessa teman genomsyrar intervjusvaren oavsett årskurs och skola.

På följande sidor presenteras dessa teman som innehåller viktiga insikter om hur barn och ungas liv ser ut i Mariastaden samt deras egen syn på och upplevelser av området.

Övergripande teman

I materialet från intervjuerna framträdde några teman som genomsyrade en stor del av svaren.

- ICA, fotbollsplanen och skateparken
- Social sammanhållning
- Fritidsgård, spontanaktiviteter och en aktiv fritid
- Trygghet är inte en central fråga för barn och unga

ICA, fotbollsplanen och skateparken

Området runt fotbollsplanen på Kullavägen vid Maria Parkskolan är en central mötesplats för barn och unga i Mariastaden. Aktiviteterna på platsen varierar, en del spelar fotboll men de flesta anger att platsen används för att hänga och snacka med kompisar, ofta i kombination med inköp av godis och snacks på ICA.

Samtidigt som området är en central plats för socialt umgänge är det också här som flest upplever otrygghet. Gäng med äldre ungdomar och unga vuxna skapar en otrygg miljö, framför allt i anslutning till ICA-affären. Många har upplevelser av att dessa gäng stör fotbollsspel, uppträder stökigt och hotfullt eller kommer med påflugna kommentarer. Närvaron av dessa gäng av ungdomar gör att många inte vill röra sig i området utan sällskap av kompisar eller att man undviker platsen helt.

HELSINGBORG

Social sammanhållning

De många möjligheterna till sociala kontakter i området lyfts fram av de allra flesta som en av de mest positiva aspekterna med Mariastaden. Man uppskattar att ha många kompisar och många potentiella kompisar i området.

Många barn och unga anser också att de har stora sociala nätverk i området. Upplevelsen är att man känner många och att man oftast stöter på bekanta personer, både vuxna och andra barn, ute på området.

Ur ett trygghetsperspektiv är blandningen av årskurser, från förskoleklass till årskurs 9, på båda delarna av Maria Parkskolan och på Noblaskolan en framgångsfaktor. När elever i olika årskurser blandas i skolbyggnaderna skapas åldersöverskridande relationer och eleverna lär känna varandra .

Flera elever säger också att hur det är i skolan har betydelse. När det är ordning och reda i skolan och eleverna beter sig respektfullt mot varandra så följer det beteendet med ut på området efter skoltid.

Förut hade vi många vikarier, några lärare pratade bara engelska. Nu har vi nya lärare, mer kontinuitet, det är mycket bättre. Det är mer struktur och ordning och reda, rutiner och hyfs. Och fast vi inte gillar det så är det bra att de samlar in mobilerna.
Elever i åk 8, Maria Parkskolan

HELSINGBORG

Fritidsgård, spontanaktiviteter och en aktiv fritid

I Maristaden har barn ofta en aktiv fritid med flera fritidsaktiviteter där olika former av sportutövning i föreningar är vanligast förekommande. Social umgänge sker hemma hos varandra eller utomhus på området.

Många efterfrågar trots detta möjlighet till spontanaktiviteter och platser inomhus där man kan umgås många i grupp på ett otvunget sätt. Behovet av en fritidsgård lyfts fram liksom möjligheten att öppna upp Mariahallen för spontanidrott utanför idrottsföreningarnas verksamhet.

Önskemålen om aktiviteter på en fritidsgård i området är anspråkslösa och handlar till exempel om pingisbord, soffgrupper att hänga i, sällskapsspel eller en kafeteria.

En överväldigande majoritet känner inte till och har aldrig hört talas om HusEtt och deras verksamhet. Endast ett fåtal elever har hört talas om eller besökt verksamheten.

En del refererar positivt till Solfångarens verksamhet och av de som går i årskurs 8 är det flera som önskar sig en liknande verksamhet för deras åldersgrupp.

Hade varit najs med en byggnad – typ ett fritidscenter, där det är varmt. Man hade kunnat använda Mariahallen och sätta in pingisbord.
Elever åk 8

Jag har frågat vår tränare om vi kan får vara där efter skolan men han säger att det kan inte han bestämma.
Elev i åk 5

HELSINGBORG

Trygghet är inte en central fråga för barn och unga

Det märks tydligt i intervjuerna att frågan om trygghet och otrygghet inte är en fråga som barn och unga tänker på eller reflekterar över i särskilt stor utsträckning.

För de allra flesta är det andra frågor som exempelvis skola, kompisar, fritidsaktiviteter och serviceutbud i området som står i fokus. De flesta är medvetna om områdets negativa utveckling med ökad kriminalitet och otrygghet. Man har en riskmedvetenhet men de flesta beskriver sig inte som rädda eller gör betydande inskränkningar i sina liv.

Överlag är trygghetsfrågan inte en stor ”snackis” bland barn och unga i området.

De flesta i både årskurs 5 och 8 får vara ute och röra sig fritt i området med vissa regler från sina föräldrar. Vissa får bara vara ute tillsammans med sina kompisar men inte ensamma.

HELSINGBORG